

ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

Situational leadership of school administrators that affects the performance
of teachers in island schools under the Satun Primary Educational Service
Area Office

จิราพร โชติพานิช

Jiraporn Chotipanit

จรัส อติวิทยากรณ์

Jarus Ativittayaporn

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Faculty of Education, Hatyai University

E-mail: jiraporn.cho077@hu.ac.th

Received: 9 April 2024; Revised: 23 December 2024; Accepted: 23 December 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรพยากรณ์มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.842 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรเกณฑ์มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.892 และแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คนโดยสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดสถานศึกษาจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) มีความสัมพันธ์ทางบวก มีค่า ($R = .876$) อยู่ในระดับสูง และมีค่า ($R^2 = .767$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครู, โรงเรียนพื้นที่เกาะ

Abstract

The purposes of the research article were 1) to study the level of situational leadership of school administrators in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office, 2) to study the efficiency level of the work performance of teachers in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office, 3) to study the situational leadership of school administrators affecting the performance of teachers in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office and 4) to study the guidelines for developing situational leadership of school administrators affecting the efficiency of the work of teachers in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office. Questionnaires and interviews were used as data collection tools. The questionnaire regarding the predictive variables had a confidence value of 0.842. The questionnaire regarding criterion variables had a confidence value of 0.892 and the entire questionnaire had a reliability value of 0.856. The sample size was determined by comparing the ready-made table of Krejcie and Morgan (1970) and Stratified Random Sampling was used according to the size of the educational institution. Then, Simple Random Sampling was used by means of drawing lots. The numbers of samples were 103 people. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research results found that Situational leadership of school administrators in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office according to teachers' opinions, the overall level was at a high level. Situational leadership of school administrators in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office according to teachers' opinions, the overall level was at a high level. Overall situational leadership of school administrators affecting the overall performance of teachers in island schools under the Satun Primary Educational Service Area Office using Multiple Regression Analysis, there was a positive relationship with a high value ($R = .876$) and a value $R^2 = .767$ that was statistically significant at level 0.001.

Keywords: Situational leadership, school administrators, affects the performance of teachers, island schools

บทนำ

ภาวะโลกปัจจุบันอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันสูง เช่นเดียวกับประเทศไทยที่กำลังเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้นการแข่งขันของโลกในอนาคตในยุคแห่งความเป็นสากลหรือยุคที่โลกหลอมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้นเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการที่จะชิงความได้เปรียบในด้านการแข่งขัน ผลจากการกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาทำให้ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาไปสู่เป้าหมายสูงสุดที่ตั้งไว้ จะเห็นว่าสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่เกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่ดี จึงสามารถนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (สมคะเน ไตว์ฒนา, 2557)

การที่จะเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาให้ไปในทิศทางที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ หรือล้มเหลวในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษานั้นคือ ความสามารถของผู้บริหารในการริเริ่มโครงสร้างกระบวนการใหม่หรือเป้าหมายนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ การเลือกใช้รูปแบบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ผู้นำที่ดีจะไม่ยึดติดกับภาวะผู้นำรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่จะเลือกใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ซึ่งภาวะผู้นำแบบนี้เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์โดยผู้นำจะปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำ หรือมีการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ซึ่งผู้นำมีความเชื่อว่าหากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างกันย่อมต้องใช้รูปแบบของการนำที่แตกต่างกันออกไป ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมาย (Path - Goal Theory of Leadership) เป็นทฤษฎีทางสู่เป้าหมาย ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยเฮิร์ (House, 1971) ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดใกล้เคียงกับทฤษฎีความคาดหวัง (The Expectancy Theory) ถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดไปยังครูได้ มีความสามารถในการวางแผนเชิงสถานการณ์มีการนำข้อมูลในการบริหารโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีหลักธรรมาภิบาล มีความสามารถในการกำกับดูแล ติดตามผลการทำงานของสถานศึกษา และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถด้านการบริหารงานงบประมาณ บริหารงานบุคคล บริหารงานวิชาการ บริหารงานทั่วไป สนับสนุนครูในโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้อำนาจในการตัดสินใจแก่ครูตามความเหมาะสม และตั้งใจให้รักสถาบัน สร้างบรรยากาศ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบการปฏิบัติงานและมีจริยธรรมต่อไป

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่เกาะ พบว่า เป็นการจัดการศึกษาที่มีการบริหารจัดการโรงเรียนมีความเข้มแข็ง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารและครูมีจิตสำนึกที่ดี มีความมุ่งมั่นในการทำงาน อุทิศเวลา และสามารถดูแลนักเรียนในความรับผิดชอบได้ดี แต่ในด้านแผนยุทธศาสตร์ขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูขาดประสบการณ์ และอายุงานน้อย และย้ายบ่อย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีงานหลายหน้าที่ ครูไม่ครบชั้น และขาดแคลนวิชาเอกที่สำคัญ นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และมีผลการทดสอบระดับชาติต่ำกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต อุปกรณ์ด้าน ICT ไม่เพียงพอและไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระบบการวัดผลประเมินผลที่กำหนดเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศไม่สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาในพื้นที่เกาะ การกระจายงบประมาณไม่ทั่วถึง และไม่เพียงพอ นอกจากนั้นระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา การสื่อสาร ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตยังไม่มีประสิทธิภาพ การคมนาคมมีความยุ่งยาก และมีความเสี่ยงในการเดินทางปฏิบัติราชการ และด้านผู้เรียน มีปัญหาเด็กวัยเรียนในพื้นที่ตกหล่น การออกกลางคันด้วยสภาพปัญหาต่าง ๆ การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ การไม่ศึกษาต่อหลังจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา ภาวะทวิโภชนาการ การดำรงชีวิตที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ และการขาดความรู้เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และตรวจสอบ การดำเนินงานของภาครัฐ รวมถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูในพื้นที่เกาะ เป็นความสามารถของ ครูผู้สอนเพื่อให้ได้รับความสำเร็จหรือเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างดีและส่งผลให้ครูผู้สอน สามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเกิดประโยชน์สูงสุดด้วยองค์ประกอบของประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง 2) การบริการที่ดี มีความตั้งใจในการปรับปรุง ระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อสนองความต้องการของผู้บริหาร 3) การพัฒนาตนเอง มีการศึกษา ค้นคว้า หา ความรู้ ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน 4) การ ทำงานเป็นทีม การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับ บุคคลอื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสม(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่เกาะดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครูเป็นผู้นำที่หลักด้าน จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักการและนโยบายที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบให้ ดังนั้น ผลของการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ร่วมกันจัด การศึกษา ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ซึ่งผลจากการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้นำเชิงสถานการณ์ การคัดเลือกผู้นำ และปรับปรุง วิธีการจัดการทรัพยากรบุคคล รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้นำเชิงสถานการณ์และมุ่งเน้นพัฒนาครูซึ่งเป็นผู้ ทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น การปฏิบัติงานของครูในองค์กร จะดำเนินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอันจะนำไปสู่พฤติกรรมการทำงานที่ดีของบุคลากรและ ความสำเร็จขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
- 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
- 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการ ปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
- 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ ในพื้นที่ที่เป็นเกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล มีจำนวน 11 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ปีการศึกษา

2566 จำนวน 103 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการครู สายผู้สอน จากโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำนวน 4 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ใช้กรอบแนวคิดตามทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของ Path - Goal Theory (House, 1971) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามแนวคิดทฤษฎีของปีเตอร์สัน และโพลวแมน (Peterson and Plowman, 1989) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเพื่อการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่ง ไป จำนวน 103 ฉบับได้รับคืน จำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. เมื่อรับแบบสอบถามคืนตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหาดใหญ่เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเสนอต่อกลุ่มตัวอย่างเพื่อความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่เข้ารับการสัมภาษณ์
 3. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามรายละเอียดของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยด้วยตนเอง กำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คนได้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 100
 4. ในระหว่างทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้วิธีการจดบันทึกในประเด็นที่สำคัญหรือน่าสนใจและบันทึกคลิปเสียงเมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยทำการบันทึกข้อมูลอื่น ๆ โดยทันทีเช่นท่าทางน้ำเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ตามความจริงที่สังเกตเห็น
 5. ข้อมูลที่ได้นำมาถอดคลิปเสียงเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือขาดหายเพื่อประโยชน์ในการนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการทำการสัมภาษณ์ในครั้งต่อไปพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง
- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอเป็นความเรียง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีระบบ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลวัตถุประสงค์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 103		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านผู้นำแบบชี้แนะ	4.45	0.24	มาก
2. ด้านผู้นำแบบสนับสนุน	4.46	0.27	มาก
3. ด้านผู้นำแบบมีส่วนร่วม	4.46	0.27	มาก
4. ด้านผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ	4.47	0.25	มาก
รวม	4.46	0.22	มาก

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลวัตถุประสงค์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ ด้านผู้นำแบบมีส่วนร่วมและด้านผู้นำแบบสนับสนุน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.27) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้นำแบบชี้แนะ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.24) ดังตารางที่ 1

2. ระดับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครู	n = 103		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านคุณภาพของงาน	4.47	0.28	มาก
2. ด้านปริมาณงาน	4.45	0.28	มาก
3. ด้านเวลา	4.45	0.28	มาก
4. ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ	4.46	0.27	มาก
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	4.47	0.28	มาก
รวม	4.46	0.27	มาก

ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านคุณภาพของงานและด้านกระบวนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.28) รองลงมาคือ ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.27) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปริมาณงานและด้านเวลา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.28) ดังตารางที่ 2

3. ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

ตารางที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวม (Y) ของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	B	β	t	Sig.	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
ค่าคงที่	-.326		-1.239	.218		
ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาโดย ภาพรวม (X)	1.074	.876	18.221	.000***	.574	1.928

F = 332.002*** R = .876 R² = .767 Adj. R² = .764 Std. Err. = .132

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์

ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่
เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple
Regression Analysis) มีความสัมพันธ์ทางบวก มีค่า ($R = .876$) อยู่ในระดับสูง และมีค่า ($R^2 = .767$) อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสตูล ดังตารางที่ 3

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของ
การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ดังนี้

4.1 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำแบบขึ้นน้ำที่
ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสตูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้กับสถานการณ์ที่สมาชิกขาดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน
โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ครูได้คิดสร้างสรรค์และแสดงศักยภาพออกมาอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้บริหาร
สถานศึกษาต้องบอกหรือสั่งให้ครูทำในสิ่งที่ต้องการ ควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ดูแลให้ปฏิบัติตาม
กฎระเบียบและวิธีการทำงาน จัดตารางการทำงานและและประสานงานชี้แนะให้คำปรึกษา บอกข้อมูล
ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน รวมถึงสิ่งที่ควรทำโดยทำรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายเพื่อให้
บรรลุเป้าหมายที่วางไว้จนสำเร็จ

4.2 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำแบบ
สนับสนุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกอย่างเป็นมิตร เป็นที่พึ่งทั้งทางกายและทางใจ
ให้ความสนใจต่อความต้องการและความเป็นอยู่ของครู ให้ความเป็นกันเองและเป็นเพื่อนในการปฏิบัติงาน
โดยมุ่งเน้นที่ความเป็นอยู่ที่ดีของครู แสดงความเป็นมิตรต่อครู คำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลักและสร้างบรรยากาศที่ดี
ในการทำงาน จุดประกายให้คุณครูได้คิดต่อยอดในการพัฒนางานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สมาชิกขาด
ความคิดสร้างสรรค์ แนะนำแนวทาง สร้างความกระจำในการทำงานเพื่อให้ครูดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

4.3 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำแบบมีส่วน
ร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสตูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสวงหาความคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากครูในทุกด้าน และ
นำมาพิจารณาในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจเปิดโอกาสร่วมคิดร่วมสร้าง ทำงานร่วมกับคณะครูในทุก
บทบาท ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างเต็มที่ และรับฟังความคิดเห็นคนอื่น และร่วมกัน
ตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ประกอบการตัดสินใจ และกระตุ้นการมีส่วนร่วม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการทำงาน
สูงแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบด้านตามสถานการณ์และสภาพปัญหา

4.4 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำแบบมุ่ง
ผลสำเร็จที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงกระบวนการในการทำงานโดยต้องกำหนด
วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่ผลงานที่สำเร็จ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรให้
เจริญก้าวหน้า ขณะเดียวกันก็สร้างความเชื่อมั่นว่าครูจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างบรรลุผล โดยผู้บริหารสถาน
ต้องศึกษาการมอบหมายงานที่ส่งเสริมให้ครูสามารถตัดสินใจโดยไม่นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ เหมาะสมกับ

สถานการณ์ที่ครูมีความรู้ความชำนาญ พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนางานที่มอบหมาย และความร่วมมืองานให้
 ตรงกับความถนัดของบุคคล มุ่งความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ โดยจะตั้งเป้าหมายงานที่ท้าทาย พยายาม
 ปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีที่สุดเน้นผลงานที่สูงกว่ามาตรฐานและให้ความมั่นใจว่าครูต้องปฏิบัติงานได้สูงกว่า
 มาตรฐาน เพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่บริหารจัดการ
 สถานศึกษาตามที่ระเบียบกำหนดให้ต้องทำแล้ว ยังมีปัญหาหลากหลายที่ต้องบริหารจัดการที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
 และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาให้ยุติลงได้โดยการผสมผสานความคิดและเรียบเรียงเพื่อให้เกิดความ
 เหมาะสมสามารถระงับเหตุที่เผชิญได้ และไม่ยึดติดกับรูปแบบของการบริหารในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง และผู้บริหาร
 มีความสามารถวิเคราะห์บทบาทและการเลือกใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กวิสรา ชูทอง, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์
 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัด
 ปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา
 เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธนากร แก่นเกษ, 2560) ได้
 ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
 มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บัญชา บุญบำรุง, 2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิง
 สถานการณ์ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบาง กรุงเทพมหานคร
 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน

2. ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับ
 มอบหมายได้อย่างรวดเร็วตามเวลาที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ แม้เป็นงานเร่งด่วนหรืองานอื่นนอกเหนือจากงาน
 ในหน้าที่ก็ตาม เนื่องจากศาลเป็นหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดไว้
 รวมทั้งทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ อุทิศเวลาเพื่อการทำงานให้สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภัทรวรรณ รอด
 เจริญ, 2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์
 จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์
 จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมและเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า
 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้
 อย่างมีระบบ อยู่ในลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิชณูกร แต่งแก้ว, 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะ
 ผู้นำตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน
 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการธำรงรักษาบุคลากร ด้านการ
 พัฒนาบุคลากร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการวางแผนอัตรากำลัง
 และกำหนดตำแหน่ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ก้องภพ วิชญกุล, 2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิง
 สถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

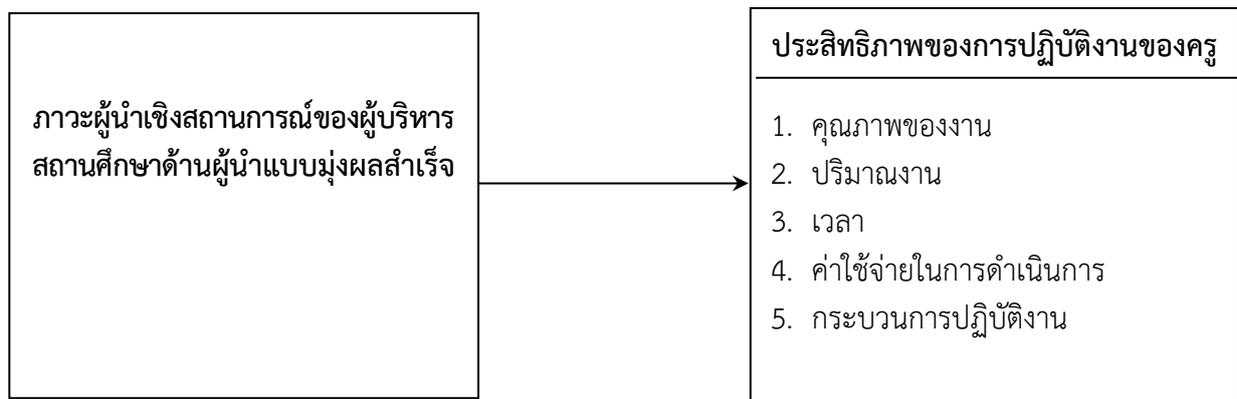
การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงาน
 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการ
 ปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยใช้การ
 วิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) มีความสัมพันธ์ทางบวก มีค่า ($R = .876$) อยู่ใน
 ระดับสูง และมีค่า ($R^2 = .767$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์
 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครู โรงเรียนพื้นที่
 เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานผู้บริหารสถานศึกษามี
 ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์สอดคล้องเหมาะสมกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูมี
 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกาะมีความตื่นตัวในการที่จะ
 พัฒนาตนเองเพื่อให้ความคล่องตัวในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สร้างความเข้มแข็งให้องค์กร
 ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแสวงหาวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารให้
 เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้อำนาจด้านต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงาน เพื่อเป็นแรงกระตุ้น โดย
 ตั้งเป้าหมายให้ผู้ร่วมงานได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ และคอยให้สนับสนุนการปฏิบัติงานอันจะก่อให้เกิด
 บรรยากาศและความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของสโตว์ (Stowe, 2003) ได้
 ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูที่มีระดับตำแหน่งหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน และมีความพอใจในอาชีพที่
 ต่างกันที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์กร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมจะเพิ่มขึ้น ความ
 พึงพอใจเป็นตัวแปรที่บอกให้ทราบว่าครูจะมาเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ รวมทั้งระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมในการ
 ตัดสินใจนอกจากนี้ยังพบว่า ครูไม่กระตือรือร้นที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากเท่าที่ควรและครูมีความสนใจ
 ในเรื่องของโครงสร้างมากกว่าการจัดการหรือการบริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กวิสรา ชูทอง, 2560) ได้
 ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง
 ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่ มัธยมศึกษา เขต
 7 จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บัญญัติ บัญญาบำรุง, 2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิง
 สถานการณ์ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบาง กรุงเทพมหานคร
 ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิง สถานการณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู
 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิชณุกร
 แดงแก้ว, 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานบุคคลของ
 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการ
 วิเคราะห์ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของผู้บริหารภาวะ
 ผู้นำแบบมอบหมายงาน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบขยายความคิด ส่งผลต่อประสิทธิผลในการ
 บริหารงานบุคคลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
 ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ได้ร้อยละ 43 ($R^2 = 0.43$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จโดยแสดงออกถึงกระบวนการในการทำงานโดยต้องกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่ผลงานที่สำเร็จ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรให้เจริญก้าวหน้า ขณะเดียวกันก็สร้างความเชื่อมั่นว่าครูจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างบรรลุผล พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนางานที่มอบหมาย และควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของบุคคล มุ่งความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ โดยจะตั้งเป้าหมายงานที่ทำทลาย พยายามปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีที่สุดเน้นผลงานที่สูงกว่ามาตรฐานและให้ความมั่นใจว่าครูต้องปฏิบัติงานได้สูงกว่ามาตรฐาน เพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้นำแบบมีส่วนร่วมและด้านผู้นำแบบสนับสนุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้นำแบบชี้แนะ 2) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านคุณภาพของงานและด้านกระบวนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปริมาณงานและด้านเวลา และ 3) ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression

Analysis) มีความสัมพันธ์ทางบวก มีค่า ($R = .876$) อยู่ในระดับสูง และมีค่า ($R^2 = .767$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการทำงานและติดตามผลการปฏิบัติของครูอย่างใกล้ชิด มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ และเป็นผู้วางเป้าหมาย กำหนดระเบียบต่าง ๆ ในการทำงานด้วยตนเอง มีการกำหนดระยะเวลา และกำกับติดตามตรวจสอบกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

1.2 สถานศึกษาควรมีการกำหนดปริมาณงานให้มีความเหมาะสมกับจำนวนครู โดยกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบเฉพาะของแต่ละบุคคล เพื่อให้ได้ปริมาณงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงมีการวางแผนและบริหารเวลา เพื่อให้งานเสร็จทันเวลาที่กำหนด เหมาะสม สอดคล้องกับระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยจัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้งานมีคุณภาพทันเวลา

1.3 ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล มีอิทธิพลเชิงบวก เพราะฉะนั้นเมื่อภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ให้มีระดับสูงขึ้นเช่นกัน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประสิทธิผลของการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ามาปรึกษาในทุกเรื่อง รับรู้ปัญหาต่าง ๆ ของครู แสดงความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ของครู ให้คำแนะนำและช่วยเหลือครูในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา จะทำให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบเชิงลึกโดยเก็บข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความแตกต่าง หลากหลาย สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ในด้านคุณภาพของงาน ด้านการปฏิบัติงาน ที่มุ่งสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กวิสรดา ชูทอง. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ก้องภพ วิชญกุล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- ธนากร แก่นเกษ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. คณะ
ศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัญชา บุญบำรุง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษ
ศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภัทรวรรณ รอดเจริญ. (2562). การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์
จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชณุกร แดงแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานบุคคลของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สมคะเน โตวัฒนา. (2557). พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ
พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- House, R. J. (1971). A Path-goal theory of leader effectiveness. *Administrative Science Quarterly*, 16,
321-328.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement. 30(3), 607-610.
- Stowe, District F. (2003). The relationship of teachers's involvement in participation in the
decision-making a different career stages and teacher career satisfaction. *Dissertation*
Abstracts International.